

Projekt Prevence energetické chudoby nabízí osvětu i spotřebiče na míru

Energetická chudoba označuje situaci, kdy se energie stávají cenově nedostupnými pro běžné užívání. V posledních dvou letech se tato situace dotýká stále více jednotlivců nebo rodin. Se zajímavou formou pomoci na míru přichází projekt s názvem Prevence energetické chudoby. Zapojit se do něj mohou také obce a města tím, že realizátorům projektu vytipují domácnosti v nesnázích.

Projekt plným názvem **Prevence energetické chudoby prostřednictvím sociálních inovací** se zaměřuje na domácnosti napříč republikou. Funguje pod Ministerstvem práce a sociálních věcí s finanční podporou z Operačního programu Zaměstnanost+. V současnosti běží jeho desetiměsíční pilotní fáze, která skončí v lednu příštího roku. Zapojit se do projektu mohou neziskové organizace, obce a města nebo třeba místní akční skupiny (MAS), které doporučí konkrétní rodiny postižené či ohrožené energetickou chudobou.

ŠANCE PRO STOVKY DOMÁCNOSTÍ

„Za klíčový prvek považujeme individuální přístup, který je v našem prostředí stále ojedinelý. Prostřednictvím výzvy na sociální inovace z OP Zaměstnanost+ máme možnost původně zahraniční nápad nejprve testovat na vzorku padesátky domácností. Ukáže-li se řešení jako užitečné a funkční, a zatím tomu velmi věříme, čeká nás od února 2024 pokračování s takzvanou realizační fází, kdy budeme moci zapojit další stovky domácností,“ vysvětlil **Mgr. Martin Hruška** z Oddělení projektů inovací a sociálního začleňování na MPSV.

Jak vyplývá z různých výzkumů, domácnosti nejvíce ohrožené energetickou chudobou tvoří samostatně žijící senioři a samotivitelé. „Avšak zapojujeme i další typy, například vícečetné domácnosti, pěstounské rodiny, osoby hendikepované, sociálně či prostorově vyloučené,“ upřesnil Martin Hruška. A jak dodal: „Nejprve potřebujeme zjistit, jak domácnost žije, jaké mají její členové návyky či jak hospodaří. Zpravidla chceme tu konkrétní domácnost navštívit, což nám umožňuje lépe pochopit situaci. Vítáme, když nás na první schůzku doprovází zástupce místní spolupracující organizace nebo obce, které nám domácnost vytypovaly.“

OSVĚTA I ÚSPORY V PRAXI

Po zmapování situace, především stavu elektrospotřebičů, které domácnost využívá, a vydají na energii, následuje sestavení individuálního plánu. V rámci projektu lze nabídnout dva základní modely. První představují vzdělávací akce, zaměřené na spotřebitelské chování a úspory energií.

Zpravidla chceme tu konkrétní domácnost navštívit, což nám umožňuje lépe pochopit situaci. Vítáme, když nás na první schůzku doprovází zástupce místní spolupracující organizace nebo obce, které domácnost vytypovaly.

Projektový tým spolupracuje také s Energetickými konzultačními a informačními středisky (EKIS). Druhou možností je poskytnutí úsporného domácího elektrospotřebiče na míru ve spolupráci s jejich výrobci. Spotřebič si domácnost může buď zakoupit za velmi výhodnou cenu, nebo si jej dlouhodobě pronajmout (sama či prostřednictvím organizace, která ji doporučila). Ve spolupráci s výrobcí a prodejci elektrospotřebičů jsou tyto dopraveny do domácností a zapojeny. Domácnosti jsou rovněž zaškoleny, jak je správně používat.

POMOC MÁ SVÉ PRVNÍ ADRESÁTY

Jak se mohou do projektu zapojit obce nebo další organizace se zájmem zprostředkovat tuto formu pomoci? Nejsnadnější je oslovit projektový tým prostřednictvím kontaktů na webu <https://energo-chudoba.cz>. Rozvíjí se také komunikace přes sociální sítě Facebook a LinkedIn. Asi v polovině pilotní fáze projektu, tj. na přelomu srpna a září, se projektovému týmu podařilo zapojit vytypované domácnosti v **Pomalší** (díky spolupráci s MAS), v **Českých Budějovicích** (spolupráce s organizací Mezi proudy), ve **Štětí** (spolupráce s SAS Štětí), domácnosti klientů Diakonie Praha a domácnosti v městských částech **Praha 3** a **Praha 10** (díky spolupráci se sociálními odbory).

Uvedené pražské městské části jsme požádali o sdílení dosavadních zkušeností. „Projekt byl poprvé představen zkus v lednu členům Výboru sociálního a zdravotního. Téma prevence energetické chudoby prostřednictvím sociálních inovací oslovilo zastupitele napříč politickým spektrem

Snímek z jedné z podpořených domácností, která čerpala elektrickou energii pro dva chladicí elektrospotřebiče. U jednoho fungoval pouze mrazák, u druhého jen chladnička

a domluvili jsme se na spolupráci. V pilotní fázi jsme vytypovali dvě domácnosti, dvě rodiny pěstounů, které se již zapojily a další máme v pořadí. Na základě zjištění jejich potřeb jim zástupci projektu poskytují specializované poradenství a jednájí o možnosti zajistit výhodný prodej či pronájem úsporných spotřebičů na míru,“ sdělil Moderní obci začátkem září **Ján Bruno Tropp**, vedoucí tiskového oddělení ÚMČ Praha 10.

A jak hodnotí dosavadní spolupráci na projektu MČ Praha 3? „Oslovili jsme klienty našeho kontaktního místa pro bydlení. Standardně se jedná o osoby v komplikované životní situaci, které využívají podporované obecní bydlení. Na základě průzkumu, zda se dotyční obávají zvýšených cen za energii, zda jsou případně schopni situaci finančně zvládnout, jaké spotřebiče doma používají a podobně, byly zvoleny čtyři zvláště zranitelné domácnosti. V rámci prevence jsme jim doporučili příslušný projekt. Nyní jsou již v kontaktu s jeho zástupci, konzultují s nimi vlastní situaci a možnosti jejího řešení,“ informoval **Mgr. Jiří Hannich**, tiskový mluvčí ÚMČ Praha 3. ■

SIMONA DVOŘÁČKOVÁ